

*

Leidraad beheersing eikenprocessierups gemeente Heusden 2020

December 2019

De gemeente Heusden heeft in 2019 (en ook in 2018) veel overlast ervaren van de eikenprocessierups. Ondanks preventieve maatregelen troffen we in juni in de hele gemeente nesten aan in onze eiken. In heel Nederland kampten gemeenten met hetzelfde probleem. Toen de nood hoog was, was het moeilijk om geschikte aannemers te vinden, terwijl de publieke druk om de overlast te bedwingen groot was. Per week moest prioriteit bepaald worden. Het zorgde voor ongeduld en onbegrip. Het dwingt ons om kritisch na te denken over alle stappen, die de gemeente kan nemen, om overlast in 2020 voor te zijn.

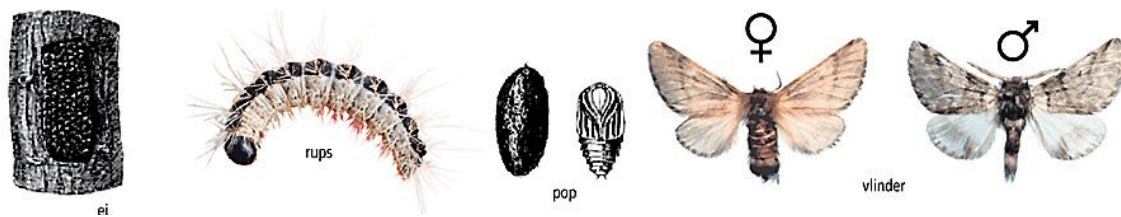
In oktober 2019 is in opdracht van het ministerie van LNV een nieuwe leidraad uitgekomen voor de beheersing van de eikenprocessierups (www.processierups.nu). Die is gebruikt om deze leidraad voor de gemeente Heusden op te stellen. Deze kwam tot stand met inbreng van mensen uit de organisatie, aannemers en betrokken partijen.

Inhoud

1. Achtergrondinformatie over de rups.....	3
2. Gezondheidsrisico's.....	4
3. Plaagdruk voorkomen op natuurlijke manier.....	5
4. Bestrijding van de rupsen.....	6
5. Risicoanalyse/monitor.....	8
6. Adviezen aan mensen bij aanwezigheid van rupsen.....	9
7. Communicatie.....	10
8. Budget.....	11
9. Plan van aanpak.....	12

1. Achtergrondinformatie over de rups

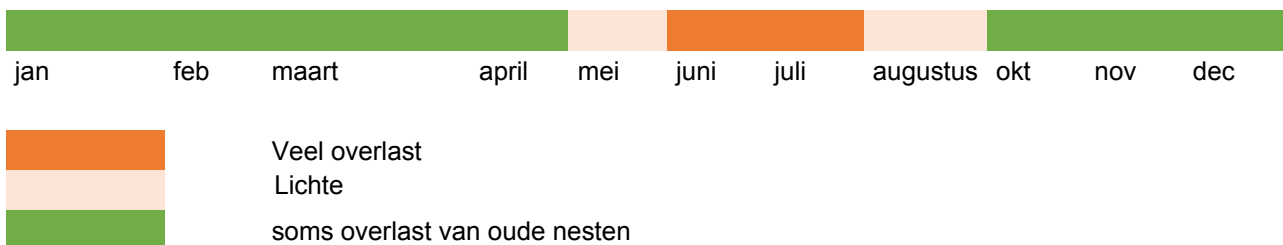
De eikenprocessierups (*Thaumetopoea processionea* L.) is een inheems insect, dat vroeger plaatselijk in de zuidelijke provincies al overlast veroorzaakte. In de tweede helft van de twintigste eeuw liet de rups zich niet veel zien, totdat in 1989 de eikenprocessierups na jaren weer werd aangetroffen in Noord-Brabant. In Nederland is de recentelijke toename in aantallen en verspreidingsgebied van de eikenprocessierups te wijten aan een samenspel van een aantal factoren waaronder een toename van eiken langs wegen en singels (waaronder aanplant van bomen met eipakketjes), afname en afwezigheid van natuurlijke vijanden door bijvoorbeeld de afwezigheid van ondergroei bij deze aanplant en de klimaatverandering.

1.1 Ontwikkeling van de eikenprocessierups.

De rupsen kruipen meestal uit het ei vlak voor het uitlopen van het blad van de eik. De eerste brandharen ontstaan als ze, na de tweede vervelling, in het derde larvestadium terecht zijn gekomen.

Het moment van uitkomst van de vlinders hangt af van de temperatuurontwikkeling in voorjaar en zomer.

Zodra ze in het vierde larvestadium, terecht zijn gekomen, ontstaan grotere hoeveelheden brandharen die voor irritaties kunnen zorgen (eind mei). Vanaf dit stadium verzamelen de rupsen zich om hun nesten te maken. De nesten worden van spinsel gemaakt en kunnen onder takken, takoksels, op de stam, maar ook laag aan de stamvoet van de eiken gevonden worden. In deze nesten verpoppen de rupsen zich later. Meestal zijn de eerste vlinders al in derde week van juli waar te nemen.

1.2 Natuurlijk evenwicht

Populaties van insecten kunnen gedurende langere tijd in aantallen stabiel worden gehouden door hun natuurlijke vijand(en). Dan is sprake van een stabiel evenwicht rond een bepaald niveau. In de natuur komen echter ook situaties voor dat insecten zich over een aantal jaren explosief kunnen vermeerderen. De populaties van natuurlijke vijanden vermeerderen zich niet snel genoeg om zo'n uitbraak te onderdrukken. Uiteindelijk stort de plaag toch in vanwege voedselgebrek en/of een grote toename van natuurlijke vijanden.

In eiken langs wegen en in de bebouwde kom is lang niet altijd een goed leefgebied (biotoop) voor de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups. Hier kan het veel langer duren tot zich een evenwicht op

een lager niveau heeft ingesteld. Juist in de bebouwde omgeving en langs wegen is zo'n grote populatieopbouw van de eikenprocessierups meestal niet acceptabel vanwege de risico's op gezondheidsklachten.

Er zijn meer processierupsen dan de eikenprocessierups, maar deze komen niet voor in ons gebied.

Ook zijn er andere onschuldige rupsen die spinsels maken in bomen. Mensen van de buitendienst kunnen deze onderscheiden.

2. Gezondheidsrisico's

De eikenprocessierups heeft vanaf het derde tot en met het zesde larvestadium brandharen naast de normale beharing. Blootstelling aan de brandharen gaat vooral via de lucht. Binnen twintig meter van nesten zijn meestal haren aanwezig. Doordat de brandharen weerhaakjes hebben, kunnen zij zich vastzetten in de huid, ogen, neus, keel en bovenste luchtwegen. Dit veroorzaakt irritatie van huid en ogen. In zeldzame gevallen kan ook een allergische reactie optreden en is bezoek aan een huisarts nodig. Ook dieren, waaronder honden, paarden, koeien en schapen, kunnen last krijgen van de brandharen, bijvoorbeeld door het eten van gras of hooi uit weiden waar zwaar besmette eiken langs staan of doordat ze de brandharen inademen.

De aanwezigheid van eikenprocessierupsen kan leiden tot een vermindering van het woon- of recreatiegenot, omdat mensen zich beperkt voelen in hun bewegingsvrijheid.

Brandharen van oude, dode rupsen of uit oude spinselnesten kunnen nog 5 tot 7 jaar actief blijven. Dat betekent dat oude nesten of rupsen nog lange tijd een verspreidingsbron kunnen zijn van brandharen.

Er zijn vooral risico's voor de gezondheid in de periode dat de eikenprocessierupsen brandharen krijgen (vanaf eind mei) en bij verdere verspreiding van deze brandharen uit lege nesten (tot juli-augustus).

Zorgplicht

In de gemeente Heusden zijn er vooral veel klachten geweest over huidirritatie. Ook waren er meldingen van benauwdheid. Er is geen onderzoek geweest naar aantallen. Inmiddels hebben bewoners geleerd hoe zij om moeten gaan met de rups. Eigenaren van eiken hebben een zorgplicht om overlast te voorkomen van de eikenprocessierupsen vanwege het gevaar voor de volksgezondheid (inspanningsplicht).

Gevolgen van uitbraken en overlast

- *Ondergraving positief imago natuur en groen.*
- *Effect op groei, functioneren van eikenbomen, waardoor ecosysteemfuncties in gedrang kunnen komen.*
- *Beperking woongenot.*
- *Negatieve impact op toerisme en recreatie.*
- *Negatieve impact bij evenementen.*
- *Toename in ziekteverzuim.*
- *Publieke onrust en verontwaardiging*
- *Extra druk op eerstelijnszorg*
- *Negatieve gevolgen voor fauna door toepassing van bestrijdingsmiddelen.*
- *Contaminatie van groente en fruit uit bv. volkstuinen.*
- *Contaminatie compost, hooi en kuilvoer.*
- *Overlast voor landbouwdieren (grazers (koeien, schapen, paarden)) en huisdieren (honden, katten).*
- *Risico's afvoer en verwerking rupsrestanten.*
- *Verhaal van schade door derden.*
- *Effect op handel, export van boomkwekerijproducten.*

3. Plaagdruk voorkomen op natuurlijke manier

De kans op grote plaagdruk van eikenprocessierupsen kan afnemen door het stimuleren van zijn natuurlijke vijanden. Daarnaast helpt de vermindering van het aantal eiken, omdat minder voedsel beschikbaar is voor de rups.

3.1 Natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups.

De eikenprocessierups heeft tientallen natuurlijke vijanden onder insecten en vogels. Als we deze in aantal kunnen laten toenemen, wordt de plaagdruk vanzelf minder. De goede effecten van natuurlijke vijanden op het beheersen van de plaagdruk zijn de afgelopen jaren duidelijker geworden. De natuurlijke vijanden beperken de overlast, maar zullen deze zelden compleet wegnemen.

De volgende maatregelen kunnen natuurlijke vijanden stimuleren:

- Gevarieerde onderbegroeiing van struiken. De onderbegroeiing biedt leefgebied aan natuurlijke vijanden en schuilgelegenheid voor vogels.
- Bloem- en natuurrijke bermen die insectenvriendelijk worden beheerd. Een kruidenrijke berm ontstaat door beperkt maaien (1 a 2 maal per jaar) en het afvoeren van het gemaaid gras. Bij voorkeur moet gefaseerd gemaaid worden en ook in de winter moeten stroken blijven staan.
- Het leefgebied geschikter maken voor koolmezen en andere insectenetende vogels. Vaak ontbreekt een goede nestgelegenheid. Het plaatsen van nestkastjes kan dan helpen.
- Ook kan een beter leefgebied ontstaan indien op aangrenzende terreinen ook natuurlijk beheer wordt gevoerd. Bijv. akkerrandenbeheer door agrariërs, natuurvriendelijke oevers langs watergangen, kruidenrijke dijken en groene bloemrijke tuinen van particulieren.

De gemeente Heusden heeft biodiversiteits-/natuurbeleid (groenstructuurplan). We zetten in op het omvormen van gazon naar kruidenrijk gras. We kiezen vooral voor beplanting, die inheems is en beter voor de natuur. Verder stimuleren we particulieren/agrariërs om bij te dragen aan de natuur (STIKA regeling en pacht afspraken). Ook ondersteunen we het ophangen van nestkasten.

Foto website vogelbescherming Nederland

3.2 Verminderen van het aantal eiken

De gemeente Heusden heeft veel eiken. Deze boom komt hier van origine voor en is sterk. Het is een beeldbepalende boom, waar we aan gehecht zijn. Bij een gebrek aan diversiteit in het bomenbestand neemt het risico op uitbraak van ziekten en plagen toe. Landelijk wordt de richtlijn gegeven om een divers bomenbestand op te bouwen; de 10-20-30-diversiteitsrichtlijn. Het streven is naar een verhouding met

- maximaal 10% van het totale bomenbestand van dezelfde soort (vb zomereik);
- maximaal 20% van het totale bomenbestand van hetzelfde geslacht (bv Eik);
- maximaal 30% van het totale bomenbestand van dezelfde familie (napjesdrager).

We weten niet precies hoe het bomenbestand in de gemeente Heusden is opgebouwd. We willen dit de komende jaren goed in beeld krijgen. We kiezen niet voor een actieve omvorming. (Oude) eiken zijn erg waardevol voor het ecosysteem. We kiezen voor passieve omvorming. Dit betekent dat we geen of veel minder nieuwe eiken aanplanten, ook als het gaat om herplant van een boom. We kiezen voor andere soorten van vergelijkbare grootte.

4. Bestrijding van de rupsen

Bij bestrijding kan gekozen worden voor preventieve maatregelen voordat de overlast gevende brandharen verschijnen (bacteriepreparaat). Zodra de eikenprocessierupsen brandharen hebben, is curatieve bestrijding mogelijk (wegzuigen van nesten).

4.1 Spuiten met bacteriepreparaat

Het uitgangspunt is om alleen daar waar mensen wonen en recreëren, dieren verblijven en een hoge plaagdruk van de eikenprocessierups wordt verwacht, deze te bestrijden. Dan nog bestrijden we alleen op een wijze, die minimale schade toebrengt aan de ecologische kwaliteit van bomen en leefgebieden. Het spuiten van de eiken in het kader van de eikenprocessierups vindt daarom uitsluitend plaats door middel van een bacteriepreparaat (*Bacillus thuringiensis*). Dit doodt de rups succesvol en het heeft ook een plaag onderdrukkend effect in het jaar daaropvolgend. Het middel is niet schadelijk voor andere organismen, behalve voor andere rupsensoorten, die op datzelfde moment ook op de eik leven.

Om schade aan beschermde flora en fauna te voorkomen mag niet gespoten worden in het leefgebied van het donker pimpernelblauwtje de bosparelmoevlinder (ernstig bedreigd) en de bruine eikenpage (bedreigd). We vragen jaarlijks aan de Vlinderstichting informatie over de verblijfplaats van deze vlinders.

Vanwege de grote aanwezigheid van de eikenprocessierups worden alle bomen langs wegen en paden, die in eigendom zijn van de gemeente twee maal bespoten met het bacteriepreparaat. De plekken waar zeldzame vlinders voorkomen zijn uitgezonderd. De aannemer wordt gevraagd de leidraad EPR (van het nationale platform EPR) te gebruiken voor het bepalen van het juiste spuitmoment. Voor een goed effect moeten de bomen ca. 40-50% bladontplooiing te hebben. Het mag niet regenen direct na toepassing. Uiterlijk binnen 10 dagen na de eerste behandeling zal een herhaling plaats vinden.

Nematoden worden niet gebruikt bij de bestrijding van de rups vanwege de hoge weersgevoeligheid en het risico van falen.

Bij het bespuiten van de jonge rupsen is er doorgaans geen risico voor mens en dier. Wel kan het voorkomen dat in de eiken oude nesten hangen van het voorgaande jaar. Door de blaaskracht van de boomnevelspuit kunnen brandharen uit deze oude nesten loskomen en overlast veroorzaken.

In het kader van de zorgplicht, hebben groenbeheerders een verplichting om omwonenden (tuinders) en voorbijgangers op de hoogte te brengen waar en wanneer gespoten zal gaan worden met (biologische) bestrijdingsmiddelen. Tuinders, omwonenden en voorbijgangers kunnen zo tijdig voorzorgsmaatregelen nemen voor wat betreft henzelf en dieren/vee.

4.2 Curatieve bestrijding

Voorkomen is beter dan bestrijden. Weghalen van nesten kost erg veel geld. We hopen door voldoende preventieve maatregelen de situatie met nesten met brandharen te voorkomen. Helemaal zal dat echter nooit lukken.

Als er zich veel nesten met rupsen ontwikkelen bestrijden we curatief op plaatsen met een hoog gezondheidsrisico. In de gemeente Heusden bestaat de curatieve behandeling uit het wegzuigen van de nesten. Via monitoring komen de meldingen van de locaties binnen en ook de buitendienst treft nesten aan. Via de prioritering hieronder aangegeven wordt de aannemer gevraagd nesten te verwijderen.

Hoog risico: Gebieden waar veel mensen komen of waar mensen langdurig verblijven:

1. Bij locaties waar veel mensen/ kinderen dagelijks samen komen. BSO, sportvereniging, scholen, speelplekken e.d. ,
2. Begraafplaatsen, gemeentelijke gebouwen (werf e.d.)
3. Locaties waar tuinen/ percelen onder de bomen met nesten liggen
4. Doorgaande fietsroutes (vooral schoolroutes), kunnen dus ook wegen zijn waar veel gefietst wordt. Fietspaden die niet doorgaand zijn/ niet persé gevolgd hoeven te worden, vallen daar buiten
5. Locaties waar tuinen/ percelen dichterbij dan 10 meter bij de nesten zitten

Matig risico: Gebieden waar mensen minder frequent verblijven en (landbouw)huisdieren risico lopen:

6. Evenementterreinen
7. Locaties met officieel zwemwater (weersafhankelijk).
8. Knoopunten en ander toeristische fietsroutes (vb Heidijk)
9. Locaties waar tuinen/ percelen dichterbij dan 30 meter bij de nesten zitten
10. Industrierreinen / parkmanagement

Gering risico: gebieden waar mensen snel aan voorbijgaan of waar weinig mensen komen

11. Doorgaande wegen
12. Niet doorgaande wegen/ overige
13. Natuurgebieden

We kiezen er niet voor om onze eigen dienst in te zetten bij het weghalen van nesten in het hoogseizoen. Het vergt dat er mensen opgeleid worden en er materieel wordt aangeschaft. Verwerking van rupsrestanten is ingewikkeld. Ook het nemen van de gewenste verkeersmaatregelen en de zorg dat eigen mensen geen last krijgen met gezondheid vraagt expertise. Verder zijn de mensen van de buitendienst juist erg druk in de zomer als de eikenprocessierups bestreden moet worden; het gras moet gemaaid, de plantvakken moeten ontdaan worden van onkruid etc. In het najaar kunnen ze wel restanten van nesten opruimen.

De gemeente bestrijdt de rupsen alleen op grondgebied van de gemeente zelf. Mochten inwoners hulp willen krijgen bij de bestrijding van rupsen in hun bomen op privaat terrein, dan kunnen we proberen te zoeken naar een oplossing. We adviseren bewoners om niet zelf nesten te verwijderen.

foto Ruimen van nesten (Bron: Silvia Hellingman) kenniscentrum EPR

5. Risicoanalyse/monitor

Door risico's beter op kaart te zetten, denken we de rups gerichter en beter te kunnen bestrijden. Om een goede risicoanalyse te maken is informatie nodig over: (1) de aanwezigheid van gevoelige beplanting (2) de aanwezigheid van mensen of dieren en (3) de aanwezigheid van eikenprocessierupsen.

Deze gegevens hebben we de afgelopen jaar al in zekere mate verzameld, maar willen we dit komende jaren verbeteren en digitaliseren.

5.1 Aanwezigheid gevoelige beplanting

Het bomenbestand is nog niet gedigitaliseerd. We weten in welke straten eiken staan, maar hebben nog niet precies in beeld welke eiken er staan, de standplaats, de leeftijd, de hoogte, de bereikbaarheid etc. De aannemers kunnen we daardoor niet optimaal instrueren. Niet alle soorten eiken zijn even aantrekkelijk voor de rups. De gegevens over ons bomen digitaliseren is een grote tijdrovende klus, waar we komende jaren mee aan de gang willen gaan.

5.2 Aanwezigheid mensen of dieren

We zetten op kaart de plaatsen waar veel mensen komen of mensen lang verblijven (hoog risico gebieden). Daarmee kunnen we snel bepalen of de prioriteit tot bestrijden hoog is als er meldingen binnen komen (zie ook hoofdstuk 4).

5.3 Aanwezigheid van eikenprocessierups

We leggen de aanwezigheid van eikenprocessierupsen en hun nesten vast in een digitale database.

De mate van aanwezigheid van eikenprocessierupsen in het afgelopen jaar en in voorgaande jaren is een belangrijke indicator voor de verwachte mogelijke plaagdruk in het opvolgende jaar.

De gemeente draagt zorg voor de goede monitoring van de aanwezigheid van rupsen en hun nesten en het opruimen hiervan. Bewoners kunnen online meldingen over de eikenprocessierups door geven. De aanwezigheid en meldingen worden op kaart gezet.

5.4 Monitor landelijk platform

Leden van het Kenniscentrum Eikenprocessierups monitoren het moment waarop eikenprocessierupsen uit het ei komen. De uitkomstdatum wordt elk jaar in een natuurbericht op www.naturetoday.com bekend gemaakt. Deze informatie is voor ons van belang om het moment te bepalen voor preventief spuiten. Daarnaast monitoren ze de aanwezigheid van de rupsen/overlast en berichten ze hierover.

5.5 Feromoonvallen

Eikenprocessievlinders zijn te vangen met feromoonvallen. De feromoonvallen zijn bedoeld voor monitoring. In 2019 zijn 150 vallen opgehangen in de gemeente Heusden in een gebied met heel veel nesten. De resultaten waren teleurstellend (324 vlinders).

Omdat feromoonvallen een kostbare zaak zijn en we de aanwezigheid van de rupsen zelf al monitoren zien we af van feromoon vallen.

6 Adviezen aan mensen bij aanwezigheid van rupsen

Ondanks alle inspanningen kan het zijn dat er (een tijd lang) nesten in de bomen van de gemeente zullen hangen. Wanneer mensen in de buurt komen van rupsen op de stam van een boom en de wind hun richting op waait, lopen zij kans op blootstelling aan brandharen.

6.1 Weet waar ze zijn en wat je moet doen.

In gebieden met hoge plaagdruk, die toegankelijk zijn, waarschuwt de gemeente betrokkenen en het publiek, uit oogpunt van zorgplicht,. Deze waarschuwing bestaat uit bebording, berichtgeving via de communicatiekanalen van de gemeente (website, e-mailnieuwsbrief, sociale media, infopagina Nu&Morgen).

Voor goede omgang met deze overlast verwijzen we de mensen naar www.oakie.nl en www.processierups.nu. Doel is mensen handelingsperspectief te bieden voor een goede omgang met overlast.

6.2 Personeel

Personeel, betrokkenen bij het bestrijden en beheersen van de overlast moeten adequate persoonsbeschermingsmiddelen gebruiken en dragen. Ook bij de uitvoering van regulier onderhoud van, of direct nabij besmette eikenbomen is dit van belang. Snoeiwerk in dergelijke bomen wordt bij voorkeur in de bladloze periode uitgevoerd. Daarnaast moet men ook bij maaiwerkzaamheden onder bomen gedurende het seizoen alert blijven. Ook besmet bermmaaisel kan een risico opleveren.

WEES ALERT EIKENPROCESSIERUPS IN DIT GEBIED.

6.3 Dieren

Voor percelen waar koeien, schapen of paarden grazen die grenzen aan wegen, lanen of locaties met aangetaste bomen, wordt geadviseerd een zone van minstens 10 tot 15 meter afstand tot de eiken in acht te nemen.

7 Communicatie

Bewoners willen graag weten wat ze kunnen verwachten, wat ze zelf kunnen doen en wat voor maatregelen de gemeente neemt. Doel is hierbij het bieden van handelingsperspectief voor een goede omgang met de overlast en het wegnemen van te grote verwachtingen over het effect van maatregelen.

We spreken een protocol af voor afhandeling van meldingen, die binnenkomen bij de gemeente. We maken kaarten van beheersgebieden. We brengen in kaart waar de gebieden liggen, die hoog in de prioriteit van bestrijding zitten, waar de eiken staan, waar de EPR zit, of ze behandeld zijn. Voor de buitendienst is dan duidelijk, hoe gehandeld moet worden en kan hierover uitleg geven.

We maken gebruik van diverse communicatiekanalen

- www.heusden.nl/eikenprocessierups en sociale media.
- Persinformatie naar lokale en regionale media.
- We verwijzen naar publieksfolders (voor bv scholen www.oakie.info)
- Informatieborden bij de ingang van terreinen.
- Waarschuwborden aangebracht aan voertuigen/werktuig bij de bestrijding.
- Contact met de natuur en milieuvereniging Heusden
- Contact met lokale tuinders

Op veel plekken op het internet is informatie te vinden over de eikenprocessierups. De gemeente zal inwoners verwijzen naar goede informatiebronnen via www.heusden.nl/eikenprocessierups en bij vragen die binnenkomen bij het Klant Contact Centrum . Het RIVM heeft met de GGD'en een richtlijn ontwikkeld met informatie over de gezondheidsklachten die de eikenprocessierups veroorzaakt. Op www.oakie.info en www.processierups.nu is publieksinformatie te vinden over wat te doen bij klachten. Ook wanneer de klachten van dien aard zijn dat de huisarts geconsulteerd moet worden.

Interne en externe communicatie

We betrekken de eigen medewerkers (verantwoordelijken en uitvoerenden) bij de beheersing van de eikenprocessierups. Medewerkers kunnen dan actief bijdragen, bijvoorbeeld door zelf ook te melden als er eikenprocessierupsen wordenesignaleerd. Daarnaast weten ze hoe om te gaan met meldingen van burgers of derden met betrekking tot de aanwezigheid van de eikenprocessierups en met meldingen van gezondheidsklachten. Hiervoor zetten we de interne Heusdense School en HEIN (het intranet van de ambtelijke organisatie) in.

We nemen contact op met buurgemeenten, Staatsbosbeheer, het Waterschap en Natuurmonumenten, om met hen het beleid af te stemmen.

Op verschillende tijdstippen wordt aandacht gegeven aan communicatie en voorlichting:

- Vlak voor en tijdens de periode van de eerste mogelijke bestrijding door spuiten (vanaf ca. eind april/begin mei).
- In de periode dat brandharen van het vierde tot zesde larvestadium rupsen en brandharen uit rupsennesten overlast kunnen geven.
- Tijdens het bestrijden door verwijdering van nesten.
- Zo snel mogelijk na het eind van het rupsenseizoen om terug te koppelen over het effect van de genomen maatregelen.

8 Budget

Ervaringen in 2019 laten zien hoe het budget op kan lopen bij een grote uitbraak (100.000 euro). Vooral het verwijderen van de nesten kost veel geld. Vanwege de waarschuwingen (nationaal) verwachten we ook in 2020 weer hoge kosten te moeten maken. Omdat we effect verwachten van ons beleid hopen we in opvolgende jaren maximaal 60.000 euro nodig te hebben.

ACTIES plan van aanpak EPR 2020			Buitendienst	bedrijf	Natuur en Milieuvereniging	GEO	Recreatie/ evenementen	Communicatie	BBR	College/wethoude r	ggd
januari tot maart											
	Kaders en beslisfactoren:		x						x	x	
	Locaties eiken op kaart		x	x		x					
	Aantasting voorgaande jaren		x			x					
	Plaagdruk derden/ aanliggende gebieden (kaart)		x			x					
	Beschermd en bedreigde vlindersoorten (kaart)		x			x					
	Betredings-en recreatieve druk (kaart)		x			x	x				
	Evenementen 2020		x				x		x		
	Voorstel preventief te behandelen bomen		x	x					x		
	Eigen bomen bacteriepreparaat Xentari 2x		x						x		
	Afronden bestek bedrijven, selecteren bedrijven		x	x					x		
	Afstemmen met opdrachtgever en evt. belanghebbenden		x	x				x	x		
	Ophangen nestkasten (met inwoners) plus biodiversiteit vergroten		x		x			x	x		
	Richtlijnen buitendienst (vb niet maaien onder eiken etc)		x						x		
	Contact tuinders								x		
	Contact omliggende beheerders (waters, nat mon. Etc)								x		
	Aanpak opschot eiken (vb Heidijk)		x					x	x		
	Communicatie wat we doen										
	Prioritering/beleid vaststellen										x
	Welke bermen kruidenrijk/ bloembollen (vlinderstichting?)				x						
April- mei											
	Preventieve bestrijding bacteriepreparaat (herhaling na 7-10 dagen)		x	x						x	
	Info kennisplatform volgen uitkomen van eitjes		x	x				x			
	Toezicht preventieve bestrijding		x	x				x			
	Bomen van Vlinderstichting: extra aandacht voor nestkast/biodiversiteit		x						x		

	Communicatie; we spuiten		x							
	Tuinders exact moment laten weten	x	x							
Juni juli	KCC instrueren, protocol klachten									
	Controle 100% van het eikenbestand									
	Beeld van de plaagdruk door meldingen en controle bomen				x	x	x	x	x	
	Prioritering (alleen hoog, zie *)									
	Afstemmen opdrachtgever (Arc-Gis) wegzuigen 48 dagen (was 48 dagen in 2019)	x	x						x	
	Communicatie; twee wekelijks bericht stavaza									
	Afzetlint/borden plaatsen	x								
	Communicatie; hoe contact te vermijden en wat als wel						x	x	x	x
oktober t/m december										
	Evaluatie en prognose	x					x	x	x	
	Beschermde en bedreigde vlindersoorten		x							
	Periode:									
	-Samenvatting (regionale) resultaten tot evaluatie							x		
	-Advies en aanbevelingen voor het aankomende jaar							x	x	